

GIZON BIKĀNAK

GIZON BIKĀNAK

"Dānokar tāi Gaseriu"

ATV

31413

CANTUS

and the other two voices. The basso continuo consists of a harpsichord, a cello, and a double bass. The basso continuo part is written in the bass clef, and the two upper voices in the soprano and alto clefs. The basso continuo part is written in the bass clef, and the two upper voices in the soprano and alto clefs. The basso continuo part is written in the bass clef, and the two upper voices in the soprano and alto clefs. The basso continuo part is written in the bass clef, and the two upper voices in the soprano and alto clefs.

Soprano

The soprano part is written in the soprano clef, and the two upper voices in the soprano and alto clefs.

GIZON BIKAÑAK

IRUDIGILEAK:

Eromualdo	Bikañak
Loreto	
Otsoltzate	
Leioa	
Katamotza	
Axeri	Moñoiak
Ufso	

Iruditegian, Bizkai'ko mendietako gaztela bateko gela audi bat; godotetan egikerakoa, al izan ezkerro. XVII.g. eunkiaren efdi-aldean gauza.

EROMUALDO ta LORETO

- Ero. (Burua makaftuta, ilun eta miatsu, alde batetik bestera dabil) ¡Ezin sinistu det...! Egia dala jakinda ere, gezuña iru-litzen zait. ¡Sanson gizarajoa! Beti berdin: besteak ez bezelako gizon bat nun edo an ageítzen bada, eriotza etoítzen da ta eramatzen du...
- LOR. Baña gizona, ¿noiz arte egongo zera negafez? ¡Jesus, mila bide! Senide bat il bazitzaizun ere, etzenduan min geigo izango. ¡Utzi itzatzu malkoak, gizona!
- Ero. ¡Ez al dira, ba, bidezkoak nere malkoak? ¡Ura zan gizona! Sanson, gure lagun maite ura zein leiala ta bikaña zan ¿ez al zera gogoratzen? Aren bizia gordezeagatik pozik emanago nituan nere diru guziak.
- LOR. Bai, sinisten det; neri ere min aundia eman dit Sanson galtzeak. Baña...
- Ero. Nik ezin eraman det ba. Bere bizia galtzeko zorian jarita nerea zenbat aldiz gofde ziran ¿ez aldakizu? Ta zurea ere

- bai. Mendibeltz'en bost lapur iñten zitzaizkitzunean, Sanson'ek nola jo ta menderatu ta iztu zituan ez al zera gogoratzen?
- LOR. ¡Ez zera! Ura ez da efez aztutzeakoa. Ta eun ontzako eder emanaz ageftu nion nere esker ona. Gizon aundia zan, gutxi bezelakoa, egia da, baña aien antzeakoak izango dira beste batzuek. Bat-edo-bat arkituko degu. Sajatu egin bearf, sainatu.
- Eso. Ori nai nuket nik ere. Baña ura bezelakorik ez degu bilatuko.
- LOR. ¿Ezeliz? Gauj beritan etori zaizkit iru gizon.
- Eso. ¿Zeritara?
- LOR. Sanson il dala jakin dutela, ta ia aien ordez aituko ote ditugun.
- Eko. Utzi ditzagun buru austea. Dauzkagun moñoak aski ditugu, orain beintzat. Ez degu beririk bearf.
- LOR. ¿Zer diozu Efomualdo?
- Eko. Entzun dezuna. Dauzkagun bost oiek ere bidaldu ala ez bidaldu, zalantzhan nago. ¡Bikañak dirala...! Esan bai. Indarreñ astakeriak egiteko bestetarako ez dira gauza. Gero, benetako bikaintasuna bearf danean, ezer ez... ta bearf bada, nagusia saldu.
- LOR. Ala da baña... armadun oek bidalduko bagenitzke, ezker esango luke jendiak? Egia da; oek bere kasa utzi ezkerro ez luteke gauza aundirik egingo; agintari on bat buru jari ezkerro, ordea, asko egingo luteke Ara, gauza bat etori zait burura...
- Eso. ¡Kontu gero, Loreto! Ez det bidegabekeririk nai... ori bada kizu. Gure gizonak ez ditugu aseferako ta iskanbiletarako bearf... Eizerako, ta gure alde egoteko bai; ihori gaitz egiteko, ez.
- LOR. Ala da; nik ere orixe nai det. Eizerako dala, edo danerako dala, ordea, Sanson bezelako gizon bikañ bat aukeratu bearf degu.
- Eso. ¿Ta nola?
- LOR. Gauj goizean etori diran iru oietako bat aukeratu dezakegu.
- Eso. ¿Ezagutzen al dituzu?
- LOR. Ez baña, esaten dutenez...

Eso. ¿Nundik dato?

Lor. Etxe aundietan egonak eta ibiliak dira; bere bikaintasuna ondo erakutsia daukate. Bildura zeñ dan ez dute ezagutu oraindik.

Eso. ¡la ba! Nik buruan darabildanarekin izutzen ez badira, benetan bikañak dira gizon oiek. Ikusiko degu, izutzen ditugun ala ez.

II

Uso ta LENOAK

Uso Nagusi jaunak: Otsoitzale deritzen dioten gizon bikañ bat dago zuezaz galdezka.

Lor. Iru gizon oietako bat izango da.

Eso. Sañzko esan zaiozu.

Uso Ondo da, jauna.

Lor. ¿Zef pñueba egin nai dezu berakin?

Eso. Jakingo dezu; ta bildur gabe egiten badute nik emen (koper-tan) jañita daukatana, benetan dira bikañak.

Lor. Emen da, emen da. ¡Ori da gizon bildurgaria!

Eso. Ala da. Itxuraz bikaña da, baña itxuraz bakarik izatea bali ke.

III

OTSOITZALLEA ta LENOAK

Ots. (Gizon inze, zuzena; armaz beteta) Gabon.

Eso. Gabon. ¿Zef da?

Ots. Sanson, zuen gudarien buru zana, il dala esan dirate.

Eso. Egia da.

Ots. Ta bere ordez nai nuke sañtu etxe ontan.

Eso. ¿Nola dezu izena?

Ots. Bereunen bat otsa il ditutalako, *Otsoitzale* esaten dirate.

Eso. Otsoak etzaituzte bilduritzan beraz.

Ots. Ni ez nau ez ezerik ez inork bilduritzan.

- Eso. Ondo da. Oflako gizona beaf degu, ba, guk. Ildako bat zaitzen egongo al ziñake gaur gabea?
- Orso. ¡Ildako bat...! ¿Zeftarako? Bizi diranen bildufik ez det eta ildako batena izango al det ba? ¡Ez nau jango, ez!
- Eso. Obe zuretzat, jango ez bazaitu.
- Orso. Ekaři, nai dezutenean.
- Eso. Sanson da zaitu beardezuna. Biař egingo dizkiogu elizkizunak, eta gaurko gau guziane men edukiko degu bere gořputza. ¿Zuk zaituko dezu, beraz?
- Orso. Baietz ba. ¡A zeř gauza orixe!
- LOR. Laisteř ekaři-eraziko det onera. (Deika) ¡Urso! ¡Urso!

IV

Urso ta LENOAK

- Urso (Kandela batzuek dakarzki eskuetan) Jaunak... Ona emen kandelak. (Mai-qafeean utziaz)
- Eso. Eraman zazu gizon au sukalderra, ta jan dezala nai ainbat. (Otsoitzaleari) Egon an nik deitu arte. Ildakoa zaitzeko ez dezu afma-beafik; gabaz etxea ederki itxita egongo da, ta ezeren bildufik ez da izan bear.
- Orso. ¡Zeř bildur ger! Iriki ate guziak nai badezute. Etofi dedila nai duana: gizona, piztia, deabrua bera datoñela nai badu; nere atzaparetan austuko det boladu bat bezelaxe...
- Eso. Ori gero ikusiko degu. Orain zoaz sukalderra.
- Urso Bai goazen... (Joan bitez)

V

LORETO ta EROMUALDO

- LOR. ¿Baña zer darabiltzu zure buruan, Eromualdo? Ildakoa zaitu bear duala... kandelak ekaři... afmarik ez dala bear... ¿Zeř darabiltzu, gizona? ¿Gizon oiek bilduftuko diran iku:teko asmakizunen bat al darabiltzu, ala?

- Ego. Ikusiko dezu.
- LOR. Dana dala, zabiltz. Ofelako istiluak asmatzen ari zera bitaritean, etzera Sanson'ez oroituko ta, tra... zure samin tasuna apur bat arinduko zaitzu.
- Ego. Ala da... (Apur batean egonda) Gizon oien bikaintasuna noraiñokoa dan ikusi nai det.
- LOR. ¿Nola, ofidea?
- Ego. ¿Nola? Gizon bikañenak ere ildakoen bildu izaten dirala, entzun dezu bein baño geiagotan. Ildakoen ondoan, gauaz bakañik egon ezkerro, ¿noñk ez du alako zafara bat izaten betik gora? Begiak irikiko balitu... burua erabili... edo jai-kiko balitz... ura bilduña že? Ofelakoren bat egin bearf die-tet, ba, gizon oieri...

VI

LENGOAK eta URSO

- Ursso Jaunak: beste gizon bat dago of atarian. Beltza da, bizañluzea, kopet-iluna. Ikustea bakañik ere izutzen du.
- LOR. Iru gizon oietakoren bat izango da ori ere. (Efomualdo'ri)
- Ego. Datoñela, ba, aufera.
- Ursso Ondo da, jauna (Nik ez diot beintzat aŕpegira begiratuko). (Bijoa)
- Ego. Egokiago ezin etofi zitekean.
- LOR. Irugafena ere laister etorriko zaigu.
- Ego. Obe. Irurak bearf ditut...
- LOR. ¿Zeŕ egin bearf dezu ofidea? ¿Zeŕ darabiltzu buru oftan? Oraindik ez dirazu esan.
- Ego. Laister ikusiko dezu. Zerofek esango dirazu gero, gizon oek bikañak diran ala ez. Ta ez zuk bakañik; eñi ontan udatea igarotzera datozen bañu-zaleak ere, gauñ gauean etxe ontara etorrikoak dira, ta oiek ere ikusiko dute emen zeŕ geñtatuko dan.
- LOR. Ara, badator (Ateria begira) Of daukazu. (Bijoa)
- Ego. Emen degu gizon bilduría.

VII

EFRONUALDO eta LEOIA

- LEOIA (Efomualdo'ri) Jauna: ¿Zure agintza-pean aítu nai al nazu?
Baietz esango badirazu, benetan poztuko naiz.
- Ero. Nere etxean saítzeko, bikaña ta bildur-gabea izan beaf da.
¿Zu alakoa al zera?
- LEOIA Bildufa zeñ dan ez dakit nik, eta bufukan ez dit oraindik
iñork eraman. Ez da eramango ere.
- Ero. ¿Ildakoaren papera egingo al zenduke?
- LEOIA ¿Ildakoaren papera? ¿Zeñtarako?
- Ero. Ara. Atzo, zu gaúf bezela, beste gizon bat etoñi zitzaigun
Sanson gizajoak utzi duan tokian jañi naiaz. Bikaña dala
dio berak, baña nik ez det uste; ta dan alu ez dan jakiteko
gauza bat asmatu det. Asmatu detan ori aufera eramateko
norbaitek il-antza artzea bear det, eta zuk nai badezu...
bildur ez bazera...
- LEOIA ¿Ni bildurtu? Ez ofelakorik. Ni jañiko naiz ilda bezela, nai
duan tokian, eta beste ori arin joango da izututa, afanoak
ez badu. ¿Ni bildurtu? Ezta Satanas bera agertzen bada
ere.
- Ero. ¡Bapo! Ori bear degu, ba. ¿Nola dezu izena?
- LEOIA Joxixio Pérejilondo jañi omen ziraten elizan; baña orain,
nere kemenetik bikaintasuna ageñtu ditudan ezkerro, *Leioia*
esaten dirate.
- Ero. ¿Leioia beraz? Ikuñiko degu, ba, gero nolako maruak egin-
go dituzun. ¡Ufso! (Deituaz)

VIII

LENGOAK eta Ufso

- Ero. (Ufso'ri) Gizon au eraman zazu ezkerreko gelara, ta dakeñz-
kien aíma guziak kendu zaiozkatzute.

- UÑO Bai jauna.
- EÑO Nere jantzitegian an ikusiko dezu goitik berako soñeko bat, pfaileak ibiltzen dituzten oien antzeko bat, eta jantzi dezala. Ta nai duan guzia eman jateko. Ondo izkutatu, ta ihor ez dezala ikusi.
- UÑO Ondo da, jauna. Goazen. (Leioa'ri)
- LEIOA Goazen. (Bijoaz)

IX

EROMUALDO TA KATAMOTZA

- EÑO Orain ikusiko du nere anai Loreto'k gizon bikain oek zeñ diran: eronka asko, beñ ez diranean, eta benetan bikain izan beata etori ezkero, ezeñ ez.
- KAT. (Bafuan) Utzi zaidazu sañtzen; nagusia ikusi beñ det.
- EÑO ¿Noñ dabil of?
- KAT. (Ageriaz) Erefimentu baten bildurik ez daukan gizon bat. Ni ez nau oraindik ihor menderatu.
- EÑO Ta baimenik eskatu gabe bestien etxian sañtzen gñun ikasi dezu zuk?
- KAT. Moro kaiku ofek etziran utzi nai ta ...
- EÑO Lotsagabe xamaña zera ..
- KAT. Lotsagabe ez: bikaña. Gizon bikaña naiz ni, ta sañtu nai detan toki batean beñ bezela sañtza galeraztzen badirate, atea puskatuta auñera joaten naiz.
- EÑO Bikain izatea gauza bat da... ta bestien etxearen ofela sañtza, beste bat.
- KAT. Badakit, jauna. Bañkatu. Beñ duan begirapena badiot nik etxe oni. Ta ori dala-ta natoñ.
- EÑO ¿Bai? Ez dirudi, ba.
- KAT. Bai jauna. Etxe au, beti gorattua ikusi nai nuke nik, eta goratzera natoñ. Sanson'en tokian jarritzen banau, etxe onek ez du beste baten bildurik izango.
- EÑO ¿Zeñ zera, ba, zu?
- KAT. Indartsua... kementsua... ¡bikaña!
- EÑO ¿Bai? ¡la ba! ¿Ildakoen bildurik bai al dezu?

- KAT. ¿Nik? ¿Ildakoen bildurik nik? ¡Ja, ja...!
- ERO. ¿Bai ala ez?
- KAT. ¿Zer bildur gero? Etsaia bañuan daramat nik, eta ez det iñoren bildurik.
- ERO. ¿Etsaia beraz? Zu, gizontxu: ¿etsaiaren papera egingo al zenuke apur batean?
- KAT. Bai, nai badu. Baña ¿zeritarako?
- ERO. Ara. Zu baño lenago, beste bat etofi da Sanson'en ordez jari naiaz, ta gaur gauean, Sanson'en gorputza zaitzen ementxe gelditu bear du. Ura ildakoa zaitzen dagonean, zu etsai-itxuraz jantzita ementxe ageitzea nai nuke. ¿Egingo al dezu?
- KAT. Bai jauna, ta pozik.
- ERO. Edefki. ¡Urso! ¡Axeri! (Deituaz)

X

LENGOAK, URSO TA AXERI

- URSO ¿Zer nai du, jauna?
- AXERI Agindu, jauna.
- ERO. Zuk, Urso, eraman zazu gizon au, an azkeneko gela aíta-ra. An egon, banoa ni-ta.
- KAT. Goazen. (Bijoaz Katamotza ta Urso)

XI

EROMUALDO TA AXERI

- ERO. Axeri, aígi ori piztu zak.
- AXERI Oraintxe, jauna. (Iruditegiaren edian zintzilikat dagon aígi-ontzia piztu beza)
- ERO. Metxa saftu akiok geixego... ez dezala aígi geiegi egin... Orela... Soñeko luez jantxitako gizon ura ekari zak orain. Ixilik, ofdea, ta iñofk ikusi gabe.

- AXERI Bego lasa, jauna. (Bijoia)
- EÑO. Mai au naiko luze izango degu; ildakoa bapo egongo da emen. Zapi beltz bat ere beaf degu... Ta etsaiaren jazkera ere bai. ¡A! Nik iñauterietan ibili nuan ura bera jañiko diogu. Ara, emen dator ildakoa...

XII

EROMUALDO, LEOIA ta AXERI

- LEOIA (Goitik berako soñeko txuria jantzita) Ara ni emen, jauna. Berórek nai duan guzia egingo det. ¿Nere burua ildakotzat aitu beat detala? Bekañean jo ta beste bat iltzea naigo nuke baña... ¡tira!
- EÑO. Ixo... I, Axeri, ua nere gelara, ta auts zuriakin dagon ontzi ura ekaři zak, ta ur pixka bat ere bai.
- AXERI Bai jauna. (Bijoia)
- LEOIA Autsak eta ura gero?
- EÑO. Ikuñiko dezu.
- AXERI (Etofiaz) Ona eñen.
- EÑO. Afpegia busti zazu.
- LEOIA Tira ba. (Bustiaz)
- EÑO. Axeri ri. Afpegia zuritu zaiozu orain.
- AXERI Atoz. (Leola'ri; zuritu bezaio) Tira; ilda zaude
- LEOIA Bat-edo-batek... ja zef nolakoa aítuko duan!
- EÑO. ¡Ixo! Mai gañean etzin zaite. Ta geldi-geldi ta ixil-ixillik egon, ildakoak ez dute itzegiten-eta. I, (Axeri'ri) Sanson estaltzen dagon zapi beltz ura ekaři zak.
- AXERI Berealaxe. (Irten bedi)
- LEOIA Ara ni emen, mai-gañean etzanda. ¡Gogoña zegok oi au! Ta gnoiz arte egon beaf det ilda?
- EÑO. Ixo, zaitu beaf zaituana orain etofiko da-ta.
- LEOIA Árma gabe etofiko da gero?
- EÑO. Bai gizona, ez bildurik izan... etzaitu jango. Zaude or geldi-geldi... Gero, gau-erdi aldean, zaitzailea lo gelditzan danean nai dituzun deabrukeriak egin itzatzu, ia gizona

izutzen dezun. Izututa iges-eragiten badiozu, zu jafiko zaitut il zaigun Sanson'en oŕdez.

LEOIA Utzi nere kontu. Inpernuko deabruetarañoko guziak bildurtuko ditut nik onera ageitzen badira.

XIII

LENGOAK eta AXERI

AXERI Ara emen zapi beltza.

Eso. Estall zak... edeŕki... ez, burua ez, bestela itoko dek. Ofela... ¡Bapo ziok! Goazen; Axeri, aituz zak aŕgi ori. Ta i (Leoia'ri) erne... Gabon... (Bijosaz Efomualdo ta Axeri)

XIV

LEOIA, OTSOILTZALE ta AXERI

LEOIA (Apur bat altxatuaz, aide guzietara begiratu beza) ¡Makiňabat zoro bazeok mundu ontan! ¡Au dek gizonaren itxura! (Beregatik) ¡Ildakoa egin bear! ¡Jesus mila bide, au dek asta kerial! Zeŕ egingo diagü, ba... no labait jan bear diat eta... Noŕbait datof. Ni zaitzera datofena izango da... Il nadin, ba, beŕiz. (Etzan bedi)

AXERI Otsoiltzalerekia saftu bedi) Ara emen iildakoa; ta ondo zaitu, ez dezateja saguak jan. Ez gero lo egin... eta ez bildurik izan.

OTSO. ¿Ildakoen beldur nik? ¡Ja, ja, ja...! Ezta deabrua bera baderof ere, ez naiz ni izutuko. Zu, Axeri, deabrua baletorof ¿ba al dakizu zeŕ egingo nuken nik?

AXERI Iges.

OTSO. ¡Zeŕ iges, afano pola! Isetsa adarretan lotu, ostikada bat eman eta... bin paŕ iru baietz.

AXERI (Au afoxko; gero ikusiko diagü) Ondo da, ondo da... la ba, ia... Biaŕ arte, adiskide... (Bijoa)

- OTSO. (Ildukoaren gelturatuaz) Ara emen ildakoa.. ¡Kaxo moter! Zef aípegi zatafa edukitzenten duten ildakoak... Onek beintzat bai. Gizon bikaña omen zan Sanson au.. Alproja galantia dirudi ba Dana dala, eran zagun, Ian au obeto erañateko.. (Botela, zakeletik etera ta mai-gañean utzi bezá) Zeñbait beäfko diagu, gau guztian emen egotekotan... Bakarik ote nago gero... ez naiz ni asko piatzen. (Botela mai gañean utzita, ate guztia begiratuko ditu iñof dagon ikusteko. Biftafean, Leola'k botelako ardoa eran bezá) Ez dago iñof, ez... Au ezurietakotz daukat.. Ildako batekin bakarik egoteak bilduña ematen du gero.. Gogoratzen naiz ume nizala nere amona zanak esaten zirana: Jaingoikoaren izeñeán agindu ezkerro ildakoak piztu oi zirala, ta itzegin ere bai... Au piztuko balitz... onek itzegingo balu... ¡Au ikara, motelak! Eran zagun, ikara kentzeko. (Botela artuaz) Baña ¿zeñ da au? ¿Ar dorik ez? ¡Edeña egin diat! ¿Betetako botela aítu beäfean utsa aítu ez diat ba? Ppolita dek orixe.. Bueno; ezin eran degun ezkerro, lo egin beäf... Bai, logurea ba-zeukeat. (Au-zabalka; aitaren egin bezá) Egin zagun ba.... (Maiaren ondoan exerita, burua maian jarita) Iñor sañtzen bada esnatuko al naiz... Emen lo aíapatzan banaute... (Lotan)
- LEOIA (Burua apur bat jasoaz) Bapo dago lotan gixontxo au. ¡A zeñ aukera oraintxe edozer gauza egiteko! Baña... (Au-zabalka) nik ere logurea daukat... Ardo onek logurea eman dit ¡E! gaua luzea da, ta lo-iculuxka bat egin zagun. ¡Aranoa! Oi gogofa izaten dute ildakoak. ¡Au miña giltzurdiñetan! la beste alde ontara begira jarita... (Beste aldera begira jaftzen asten danean, botila luteru erorisko da)
- OTSO. (Esnatu ta bilduñez igeska asiko da. Lecia, beriz, len bezela jariaz, lotan) ¡Zeñ arayo! ¿Zeñ da au? Ala ere, esnatu naizenean gaitz erdi. Etsaia agertu zaigula ta ¿ametsetan ez nebilen ba? (Au-zabalka) Ez da ezeñ. Lo berriz ere...

XV

LENGOAK ta KATAMOTZA

- KAT. (Etsaiz jantzita, esku batean parola ta bestean kate-mordoska bat duela ageftu bear da. Urso'rekin ageftuko da atean, baina Urso ez da gelan saftuko. Katamotza'ri ildakoa nun dagon kiñuz erakutsi ta beste gabe, Urso'k joan egin bear da) Ara of gure zaitzari bikaña... Orain ikusiko diagu ire bikaintasun ori. (Gefturatuaz) Lo dago... Obe. . Ara emen ildakoa ere...
- OTSO. (Amesetan) Bat... bi... iru... lau... xagu-xarāk jango al au. Ja, ja...! Ekatzak ardua, bestela deabfuak eramango al au...
- KAT. I bai eramango aula deabfuak, oraintxe. Kateak astinduaz, izugartiko zala parta atera beza. Otsoitzale, esnatu bedi; bilduñez igesika ibili bedi gelan, eta Katamotza bere atzetik parolarekin efe nai balu bezela)
- OTSO. (Gafaxika) Satanas jauna, barkatu, barkatu... ¡Ai, ai, ai! Au sua... ez efe, etsai jauna, ez efe... Datoñela norbait neri laguntzera... Ai... ai... (Lurera erori bedi)
- LEOIA (Ixtiluak esnatu d te. Katamotza ondora etorriko zao, ta ofduan bilduñez maitik jetxita gañaxika asiko da) ¿Zer da au? Etsaia... etsaia...
- KAT. (Ildakos bizirik ikustean, au ere izutzen da) ¡Ai ama! Ildakoa, ildakoa... (Kate ta parola utziaz, au ere igeska asiko da ikaraz beterik)
- LEOIA (Iruditegian korrika ibili ta gero, Katamotza'rekin aufez-aufe arkituko da, Ofduan, biak bat-batean, aufez-aufe belaunikatu bitez) Bañkatu, Satanas jauna.
- KAT. Bañkatu, Sanson jauna.
- OTSO. (Lufetik altxata, au ere belauniko jafi bedi bestien onduan) Bañkatu, Satanas jauna.
- KAT. (Leola'ri) Bañkatu Sanson jauna...
- LEOIA Bañkatu...
- KAT. Bañkatu...
- OTSO. Bañkatu

XVI

GUZIAK

ERO. (Ate guzietatik Eromualdo, Loreto ta mofoi asko saftu bitez eskueta
tan afgiak dituztela) Ara emen gure gizon bikañak... (Mofolak
pare ta bufla) Oiek dira Sanson'en oñdez etori nai zuten gi-
zonak... Orelakoak zerate zuek, eta beste asko ere bai.
Efonka asko, istilu asko, au egingo dezutela ta ura egingo
zendutekela, ta gero, ezet ez. ¡Tira emendik, izuti oiek!
¡Kanpora...! ¡Kanpora nere etxetik...! (Guzion astean, osti-
koka bidañdu bearf dituzte Leoia, Katamotza ta Otsoiltzale)

ZAPIA

ALIAS

163
mico se pone en el que se dice. Confidante de Eusebio 207.
que es de sueldo hasta 1000 pesos, que tiene en su casa en la calle del
Carmen 7070. Se lo ha nombrado embajador en 1891
y en 1893. Fue nombrado como tales en 1895. Se lo ha
nombrado como presidente de la Academia de Ciencias
y como director del Observatorio Astronómico. Se lo ha
nominado como director del Instituto de Matemáticas
y como director del Instituto de Física.

ALIAS